

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายนุรักษ์ มาประณีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ สามารถแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกรัฐธรรมนูญทั้งฉบับได้หรือไม่

ประเด็นที่ ๓ การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หรือไม่

ประเด็นที่ ๔ หากเป็นการกระทำที่เป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง จะเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมือง และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ถูกยุบหรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่ ๑ ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีบุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิด”

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ อยู่ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญนี้เป็นสิทธิของชนชาวไทยที่จะต้องพิทักษ์ ปกป้อง เฝ้าระวังรัฐธรรมนูญ คำว่ารัฐธรรมนูญในส่วนที่ ๑๓ นี้ หมายความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ส่วนคำว่า “ผู้ทราบ” หมายความว่าประชาชนชาวไทยที่ทราบว่ามิบุคคลใด ที่กระทำการตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง เมื่อทราบดังกล่าวแล้วสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญของผู้ที่ทราบ คือ มีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

สิทธิของผู้ทราบดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง นี้ เห็นว่า ผู้ทราบมีสิทธิ เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่ออัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ไม่เป็น ความจริง ไม่มีมูล ก็จะไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือถ้าอัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่าเป็นความจริงว่ามีการกระทำตามวรรคหนึ่งก็ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิก การกระทำดังกล่าว

อีกกรณีหนึ่ง เมื่อผู้ทราบเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ไม่ว่าจะอัยการสูงสุด จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ ผู้ทราบยังมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ เพราะเมื่อตีความประโยคที่ว่า “...ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุด ตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย...” คำว่า “และยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัย” หมายความว่า ผู้ทราบนอกจากจะมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ผู้ทราบยังมีสิทธิยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้โดยตรงอีก ประการหนึ่ง ตามที่ผู้ถูกร้องทั้งหก ต่อสู้ว่าการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญจะกระทำ เพียงอัยการสูงสุดแต่เพียงผู้เดียวแล้วก็จะหมายความว่าสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของ อัยการสูงสุดแต่เพียงผู้เดียวโดยบุคคลอื่นใดไม่สามารถใช้สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญจากศาลรัฐธรรมนูญได้เลย มีสิทธิเพียงเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงเท่านั้น หากหมายความว่าดังกล่าวน่าจะเป็นเรื่อง สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญของอัยการสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว หากใช้เป็นสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญของชนชาวไทยไม่ คตินี้มีผู้ร้องได้เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ปรากฏว่า อัยการสูงสุดมิได้กระทำการใดเลยหรือดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นเวลาหลายเดือน เพิ่งจะประชุม สรุปรูปข้อเท็จจริงในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ หลังจากที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเป็นคนนี้แล้ว หากมีบุคคลจะล้มล้าง

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ โดยวางแผนจะทำการปฏิวัติรัฐประหาร ถ้าอัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงนานหลายเดือน ศาลรัฐธรรมนูญจะสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้ทันทีได้อย่างไร น่าจะทำการปฏิวัติหรือรัฐประหารไปสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่อัยการสูงสุดจะตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จ แม้แต่คดีนี้ถ้าผู้ร้องไม่อาญยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ จะกระทำได้โดยผ่านวาระที่ ๓ แล้วประกาศให้มีผลใช้บังคับได้โดยอัยการสูงสุดยังตรวจสอบข้อเท็จจริงยังไม่เสร็จสิ้น และการให้สิทธิอัยการสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว ก็จะเป็นการแปลความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ โดยตัดสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยทั้งเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ เป็นการกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งจะกระทำมิได้ ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่ ๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ สามารถแก้ไขเพิ่มเติมยกเลิกรัฐธรรมนูญทั้งฉบับได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ อยู่ในหมวด ๑๕ ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญย่อมกระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดไว้ใน (๑) ถึง (๗) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วสองฉบับ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๔ การแก้ไขดังกล่าวอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ (๑) ถึง (๗)

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เป็นปัญหาในคดีนี้ เป็นการเพิ่มเติมมาตรา ๑๓๖ (๑๗) และ (๑๘) และเพิ่มเติมหมวด ๑๖ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๙๑/๑ ถึงมาตรา ๒๙๑/๑๗ เห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้กระทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๒๙๑ ถูกต้องแล้ว แต่เมื่อพิเคราะห์รายละเอียดและข้อความตามมาตรา ๒๙๑/๑ ถึงมาตรา ๒๙๑/๑๗ แล้ว เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน ความข้อนี้ตามข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้อง ทั้งหกและจากคำเบิกความของพยานโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำเบิกความของนายอัชพร จารุจินดา เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา พยานของผู้ถูกร้องที่ ๒ เบิกความต่อศาลว่า การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญครั้งนี้ เพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อจัดทำเสร็จแล้วรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะถูกยกเลิก

การยกเลิก ล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะกระทำได้ สองวิธี ประการแรก เป็นการกระทำของบุคคลโดยการปฏิวัติหรือรัฐประหาร ประการที่สองจะกระทำได้ โดยบุคคลหรือพรรคการเมือง การกระทำตามประการที่สองของพรรคการเมืองนั้น เห็นได้จากบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้พรรคการเมือง เลิกกระทำการตามวรรคสอง คือ การกระทำที่ล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ คำว่า “รัฐธรรมนูญนี้” ย่อมหมายความถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การกระทำของพรรคการเมืองตามความหมายของมาตรา ๖๘ นี้ หมายความว่า การกระทำทางนิติบัญญัตินั่นเอง

ความสำคัญของมาตรา ๖๘ ที่บัญญัติมิให้กระทำการโดยให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งให้ เลิกกระทำการแล้วยังมีบทลงโทษผู้กระทำอีกด้วย โดยหากผู้กระทำเป็นบุคคลจะต้องถูกดำเนินคดีอาญา ตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง กับผู้กระทำเป็นพรรคการเมืองอาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบ ในระยะเวลาห้าปี

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น การแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญของผู้ถูกร้องทั้งหก ตามมาตรา ๒๙๑ เพื่อเพิ่มเติมหมวด ๑๖ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพื่อยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงเป็นการกระทำที่มีผลให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญนี้ ที่มีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มิอาจกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง

ที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ว่ามีได้มีบทบัญญัติมาตราใดในรัฐธรรมนูญนี้ ห้ามมิให้ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ ยกเลิกรัฐธรรมนูญปัจจุบันจึงสามารถแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙๑ ได้ เห็นว่า ตามหลักกฎหมายมหาชน แตกต่างกับกฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชนนั้นจะกระทำได้เมื่อกฎหมายบัญญัติไว้ให้กระทำเช่นนั้น รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติไว้ให้จัดทำรัฐธรรมนูญใหม่เพื่อยกเลิก ล้มล้าง แต่กลับมีบทบัญญัติ มาตรา ๖๘ ไว้ในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ห้ามบุคคลหรือพรรคการเมืองกระทำการล้มล้าง

ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องที่ว่า เคยมีการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาแล้ว ทั้งเป็นประเพณีที่เคยปฏิบัติ เห็นว่า การจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้านั้น สามารถกระทำได้เพราะยังไม่มีศาลรัฐธรรมนูญ เพิ่งจะมี ศาลรัฐธรรมนูญขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่สำคัญที่สุด รัฐธรรมนูญ ฉบับก่อนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ไม่มีบทบัญญัติเรื่องพิทักษ์รัฐธรรมนูญ เพิ่งจะมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และ ให้ความสำคัญมากขึ้นไปอีกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเพิ่มขึ้นเป็น ส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๘ ซึ่งเป็นการห้ามบุคคลและพรรคการเมืองกระทำการล้มล้างรัฐธรรมนูญนี้ โดยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยมีผลให้ล้มล้างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะกระทำมิได้ ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องจึงฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่ ๓ การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หรือไม่

เห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ โดยเพิ่มเติมมาตรา ๒๙๑/๑ ถึง มาตรา ๒๙๑/๑๗ อันมีผลให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังที่ได้ วินิจฉัยมาแล้ว แต่เมื่อพิเคราะห์ข้อความตามมาตรา ๒๙๑/๑๑ วรรคห้า ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ซึ่งบัญญัติว่า “ร่างรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทบัญญัติ ในหมวดว่าด้วยพระมหากษัตริย์จะกระทำมิได้ แสดงว่ารัฐธรรมนูญที่จะจัดทำขึ้นมาใหม่ ยังคงไว้ซึ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเหมือนรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งหกมิได้มีเจตนาเพื่อจะล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไป ตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ และอาจสำคัญผิดคิดว่ากระทำได้ หากยึดถือในหลักการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเหมือนกัน

ประเด็นที่ ๔ หากเป็นการกระทำที่เป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่งจะเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ถูกยุบหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้พรรคการเมืองใดเลิกกระทำการตามวรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญอาจสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้” เห็นว่า ตามที่ได้วินิจฉัยมาแล้วตามประเด็นที่สองว่า การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ มีอำนาจทำได้ ให้เลิกกระทำ แต่การยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๘ วรรคสาม นั้น ศาลรัฐธรรมนูญอาจสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้ คำว่า “อาจ” หมายความว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะสั่งยุบพรรคการเมืองหรือไม่ยุบพรรคการเมืองอย่างหนึ่งอย่างใด ขึ้นอยู่กับการกระทำว่าหนักเบาหรือรุนแรงเพียงใดขึ้นอยู่กับแต่ละกรณีซึ่งแตกต่างกัน คดีนี้ตามที่ได้วินิจฉัยมาแล้วในประเด็นที่ ๓ ว่า ผู้ถูกร้องทั้งหมดมิได้มีเจตนาที่จะกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง จึงยังไม่มีเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๘ วรรคสามและวรรคสี่

ด้วยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว จึงมีความเห็นให้สั่งการให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดเลิกกระทำการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ โดยเพิ่มเติมมาตรา ๑๓๖ (๑๗) และ (๑๘) กับมาตรา ๒๙๑/๑ ถึงมาตรา ๒๙๑/๑๗ คำขออนุญาตนี้ให้ยก

นายบุรีรักษ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ